

net gode Vilkaar ikke alene *fra* dets Fødsel, men ogsaa *for* dets Fødsel, hvilket ikke er mindre vigtigt. Men saa er vi kommet ind i et helt andet Spor, dette er ikke »Forsikring«, »Barselforsikring«, men *Beskyttelse*, Arbejderbeskyttelse, thi det er ikke de velstillede, der skal bruge Barselforsikringer, heller ikke de mindre bemidlede, de vil dog nogenlunde kunne skaffe den midlertidige Udgift, som Barselfærden er, men netop *Arbejderne*, som foruden de sædvanlige Udgifter til Jordemoder, Pleje etc. ogsaa vil miste Moderens *Arbejdsindtægt* som Fabriksarbejderske el. lignende.

Sygekasseinspektør Wittrup skriver i en Artikel*) i Tidsskrift for Arbejderforsikring (Jan. 1909): »Barselforsikringen sejler under et falsk Flag. Vi siger »Barselforsikring«, men vi mener: Beskyttelse af svangre og fødende Arbejdersker og deres Børn«.

At der er god Grund til at gøre noget i denne Retning er vist almindelig indrømmet, der er jo ogsaa offentlig Anerkendelse herfor gennem Fabriklovens § 18, der forbyder Arbejderskerne at arbejde de første 4 Uger efter Nedkomsten, — men der staar intet om Tiden *for*, og den kan dog være næsten lige saa vigtig. Endvidere er den Bestemmelse, der er tilføjet: »med mindre der ved Lægeattest godtgøres, at dette kan ske uden Skade for hendes eller Barnets Sundhed« meget uheldig, som det ofte og af mange er fremhævet, thi denne Lægeattest er ikke saa vanskelig at skaffe, da Lægerne, som rimeligt er, synes, at den ringe Understøttelse, som hun kan faa af det offentlige, ikke kan sikre hende og Barnet forsvarlig Pleje og Ernæring, og saa maa hun dog hellere arbejde, end at de begge lider Nød. Desuden er det kun i meget faa Tilfælde, at denne Understøttelse udredes. Sygekasseinspektør Wittrup har foranstaltet en Undersøgelse, og af 68 Købstæder, der har besvaret en Forespørgsel derom, har kun 10 givet denne Understøttelse. Dels undser Arbejderskerne sig ved at henvende sig til »det offentlige«, selv om det ikke regnes som Fattighjælp, dels er Hjælpen i Reglen saa *inge***), at hun foretrækker at gaa i Arbejde igen fremfor at modtage den.

Det, der skulde gøres, var altsaa at give Fabriklovens § 18 større Virkning, f. Eks. ved at slette Bestemmelsen om Lægeattesten, og ved at sørge for en rigeligere — og mindre ubehagelig Form for — Understøttelse, endvidere burde de 4 Uger udstrækkes til 6 (saaledes som delvis findes i Tyskland), da Kvindens Tilstand først efter dette Tidrum har nærmet sig nogenlunde til det normale — og endelig burde der skaffes den svangre Kvinde mindst 1 Maanedes Hvile *forinden*, hvilket af flere er paavist som meget vigtigt: Saaledes nævner Sygekasseinspektør Wittrup en Undersøgelse af Pinard, hvorefter det statistisk kan paavises, at Børn af Arbejdersker, der har haft Arbejde lige indtil Fødselen, har langt ringere Vægt og Levedygtighed end det normale, og de med *staaende* Arbejde har født de i disse Retninger ringeste Børn. Det samme har Forf. af disse Linier fremhævet i en Artikel: »Tjenestepiger og Fabrikarbejdersker« i »Samfundets Krav« for Sommeren 1908 i den Hensigt at formeaa Arbejderstandens unge Piger til i mindre Antal at søge til Fabrikarbejde, men hellere til andet, og for dem selv og deres Efterkommere mindre sundhedsfarligt Arbejde, som f. Eks. det huslige.

Jeg er bange for, at man i den Retning taler for døde Øren til Arbejderne; — i saa Fald maa der altsaa raades Bod paa Ulykkerne paa anden Maade, men om dette skal ske gennem Barselforsikring i Sygekasserne, eller ved at tone rent Flag og sige »Arbejderbeskyttelse«, og se at faa nye og mere vidtgaaende Bestemmelser ind i Fabrikloven, det vil det føre for vidt at komme ind paa her.

Efterskrift.

Da ovenstaaende Artikel er skreven for længere Tid siden, vil jeg nu gøre en lille Tilføjelse:

I Artiklen har jeg ikke villet gaa ind paa at drøfte, *hvilken* af de 2 Veje: *Barselforsikring gennem Sygekasserne* eller *Udvidelse af Fabriklovens Bestemmelser* i denne Retning, der var at foretrække (og ogsaa andre Udveje end disse 2 af mig nævnte kunde tænkes hensigtsmæssige).

Med Hensyn til den sidstnævnte Udvej antydede jeg et Par Bestemmelser, hvoraf de 2 første til min Glæde er medtagne i det Andragende, som Dansk Kvindesam-

*) Gengivelse af et Foredrag, holdt af samme i Nationaløk. Forening.

**) De 10 ovennævnte Købstæder havde gennemsnitlig givet 14,34 Kr. pr. Understøttelse for hele Tidsrummet.